ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ начальника фінансового управління Бердичівської міської ради
від 19.01.2022 року №01-09/5

Програма управління місцевим боргом бюджету Бердичівської міської територіальної громади на 2022 рік

I. Загальні положення

Програма управління місцевим боргом на 2022 рік (далі – Програма) розроблена відповідно до Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815.

II. Головна мета Програми

Метою розробки Програми є ефективне управління фінансовим ресурсом бюджету Бердичівської міської територіальної громади для попередження фінансового ризику та своєчасного і повного виконання зобов'язань за місцевим боргом, зменшення ризиків, пов'язаних із борговим навантаженням.

III. Основні завдання Програми

Основні завдання Програми:

1) забезпечення виконання бюджету Бердичівської міської територіальної громади;
2) своєчасно та в повному обсязі виконання зобов'язань за місцевим боргом;
3) обслуговування та погашення місцевого боргу;
4) здійснення місцевих запозичень із строками погашення, які дають змогу уникнути пікових навантажень платежів з погашення місцевого боргу та зменшити ризики рефінансування;
5) ефективне та результативне співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями із залученням та використанням їх фінансових ресурсів;
6) забезпечення прозорості діяльності, пов'язаної з управлінням місцевим боргом та публічності відповідної інформації.

Обмеженість ресурсів місцевих бюджетів не дає змоги органам місцевого самоврядування здійснювати інвестиції в розвиток місцевої інфраструктури. За таких умов, розширення джерел фінансування місцевих програм розвитку можливе за рахунок зростання обсягів запозичень на фінансових ринках.

Місцеві запозичення є важливим джерелом фінансового забезпечення розвитку місцевого самоврядування і є потужним фінансовим інструментом, який сприяє ефективному вирішенню проблем, повязаних з дисбалансом доходів і видатків, пошуком додаткових джерел фінансування інвестиційних проектів та здійснення інвестицій в розвиток місцевої інфраструктури.

Проекти, які реалізуються за рахунок залучених у такий спосіб коштів, позитивно впливають на місцеву громаду, розвиваючи інфраструктуру, без якої неможливий розвиток конкурентного підприємницького середовища та підвищення соціальних стандартів.

З метою покращення якості послуг водопостачання, підвищення ефективності використання ресурсів, зменшення витрат енергоносіїв, збільшення ефективності використання обладнання та забезпечення надійної та безперебійної роботи системи водопостачання запроваджено інвестиційний проект **«Реконструкція мереж водопостачання МКП «Бердичівводоканал» м. Бердичева»** в рамках якого міська рада здійснює зовнішнє місцеве запозичення шляхом залучення кредиту від Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО).

Залучення й використання позик для покриття дефіциту місцевого бюджету призводить до формування місцевого боргу.

IV. Показники рішення Бердичівської міської ради «Про бюджет Бердичівської міської територіальної громади на 2022 рік» в частині місцевого боргу

Рішенням Бердичівської міської ради від 23 грудня 2021 року № 416 «Про бюджет Бердичівської міської територіальної громади на 2022 рік» затверджені наступні показники:
- граничний осяг місцевого боргу на 31.12.2022 - 32 000,00 тис. грн.
- обсяг платежів з обслуговування місцевого боргу – 850,00 тис. грн.

Місцевий борг сформувався за рахунок кредитних коштів від міжнародної фінансової установи Північна Екологічна Фінансова Корпорація (НЕФКО) в сумі 32 000,00 тис. грн. з фіксованою ставкою за користування кредитними коштами у розмірі 3,0 % річних, терміном на 10 років, з метою фінансування інвестиційного проекту.

Погашення кредиту здійснюється рівними щопіврічними платежами (15 травня, 15 листопада), відповідно до умов кредитного договору, починаючи з дати завершення періоду відстрочки.

Сплата відсотків за користування залученими коштами здійснюється щопіврічними платежами (15 травня, 15 листопада), відповідно до умов кредитного договору, починаючи з першої погодженої дати платежу після надання першого траншу кредиту.

З метою покращення якості та надійності у наданні комунальних послуг, розвитку та удосконалення теплоенергетичних систем, впровадження нових енергозберігаючих технологій в рамках реалізації проєктів за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій міською радою було прийняте рішення, відповідно до якого Бердичівська міська рада виступає гарантом виконання зобов'язань, що виникають у рамках виконання кредитних угод.

Учасником відповідного проекту є КП «Бердичівтеплоенерго». Інвестиційний проект «DemoUkraina DH в місті Бердичів» - «Капітальний ремонт котелень КП «Бердичівтеплоенерго» з заміною теплотехнічного обладнання в м. Бердичеві» реалізується за рахунок коштів Північної Екологічної Фінансової Корпорації (НЕФКО), відповідно до кредитного договору від 28.11.2019 №CPF DU 03/19 на суму до 175 000 євро.

Бердичівська міська рада виступає гарантом виконання зобов'язань, що виникають у процесі виконання кредитної угоди згідно з договором про надання місцевої гарантії від 28.11.2019 №CPF DU 03/19 між Північною Екологічною Фінансовою Корпорацією (НЕФКО) та Бердичівською міської радою. Обсяг гарантованого боргу на 2022 рік складає 3 800,00 тис. грн.

Управління місцевим боргом передбачає забезпечення погашення боргових зобов'язань громади та недопущення порушень з вини міської ради та її виконавчих органів графіку погашення, обумовленого кредитним договором. У процесі управління боргом визначаються реальні джерела погашення місцевого боргу та платежів з його обслуговування.

IV. Джерела фінансування Програми

Фінансування Програми здійснюється відповідно до діючого законодавства за рахунок коштів бюджету Бердичівської міської територіальної громади за кодами програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів:

- 3718600 «Обслуговування боргу» - в частині сплати відсотків і комісійних за організацію та зобов'язання по кредиту за рахунок коштів загального фонду;
- 3718881 «Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов`язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії» - на виконання гарантійних зобов'язань підприємства за КП "Бердичівтеплоенерго" за рахунок коштів, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду).

Головним розпорядником по виконанню Програми є Фінансове управління Бердичівської міської ради.

V. Перелік заходів для здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням місцевим боргом

1. Підготовка та обґрунтування розрахунків до проєкту бюджету Бердичівської міської територіальної громади за операціями, пов'язаними з місцевим боргом.
2. Визначення оптимального співвідношення очікуваних витрат бюджету Бердичівської міської територіальної громади з управління місцевим боргом до ризиків.
3. Проведення заходів для забезпечення розрахунків, пов'язаних з місцевим боргом:
   - зміну зобов'язань за місцевим боргом в зв'язку із зміною курсу валюти, зменшення відсоткової ставки, продовження строку погашення такого зобов'язання;
   - регулювання обсягу місцевого боргу в разі перевищення його граничного обсягу.
4. Забезпечення своєчасного та повного виконання гарантованих зобов'язань.
5. Визначення фінансової можливості залучення коштів до бюджету Бердичівської міської територіальної громади.
6. Пошук ефективних умов запозичення коштів з точки зору мінімізації вартості боргу.

V. Оцінка ризиків

Метою програми є мінімізація ризиків, пов'язаних із боргом, ефективне управління місцевим боргом бюджету Бердичівської міської територіальної громади та забезпечення своєчасного і повного виконання програми.

Сплата відсотків та комісійних за користування кредитними коштами буде здійснюватися за рахунок коштів бюджету Бердичівської міської територіальної громади.

Розрахунки і обґрунтування здійснення запозичення проведені з урахуванням вимог ч.3 ст.18 та ст.74 Бюджетного Кодексу України.

Частка видатків на обслуговування місцевого боргу у видатках загального фонду бюджету Бердичівської міської територіальної громади на 2022 рік становитиме 0,0014 %, що відповідає вимогам статті 74 Бюджетного кодексу України (не може перевищувати 10 %).

Співвідношення запланованого обсягу місцевого боргу та середньорічного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку бюджету Бердичівської міської територіальної громади відповідає вимогам п. 3 ст. 18 БКУ.

Одним із джерел надходжень до бюджету розвитку місцевих бюджетів згідно з ч. 1 ст. 71 Бюджетного Кодексу України є кошти, які передаються з іншої частини бюджету Бердичівської міської територіальної громади (загального фонду) за рішенням місцевої ради.

Враховуючи, що надходження до бюджету Бердичівської міської територіальної громади мають позитивну динаміку, територіальна громада має достатньо коштів для виконання фінансових зобов'язань за договором гарантування.

За результатами моніторингу виконання Програми, до неї можуть вноситись зміни та доповнення. Програма може переглядатися у разі:

1) суттєвих змін у бюджетно-податковій політиці;
2) здійснення нових запозичень до місцевого бюджету;
3) включення додаткових завдань (заходів) уточнення обсягів коштів для обслуговування та погашення місцевого боргу та з інших причин.

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію роботи з виконання Програми в частині строків погашення основної суми боргу та сплати відсотків за користування кредитними коштами здійснює фінансове управління Бердичівської міської ради.

У ході виконання Програми планується досягти таких основних результатів:

1) ефективне управління місцевим боргом;
2) забезпечення якісного обслуговування боргу, налагодження належного процесу його адміністрування;
3) забезпечення прозорості та відкритості діяльності міської ради пов'язаної з управлінням місцевим боргом та публічності відповідної інформації;
4) задоволення потреб у фінансуванні місцевого бюджету за прийнятних умов з точки зору витрат та ризиків
5) формування високого рівня довіри до Бердичівської міської ради, як учасника фінансового ринку.

Звіт про виконання Програми за звітний бюджетний період складається не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

Визначення методологічних та організаційних засад здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням місцевим боргом

здійснюється з урахуванням положень Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державними (місцевим) боргом, затвердженого постановою КМУ від 01.08.2012 № 815.

Контроль за виконанням цієї Програми здійснює Фінансове управління Бердичівської міської ради в межах своїх повноважень та компетентності.